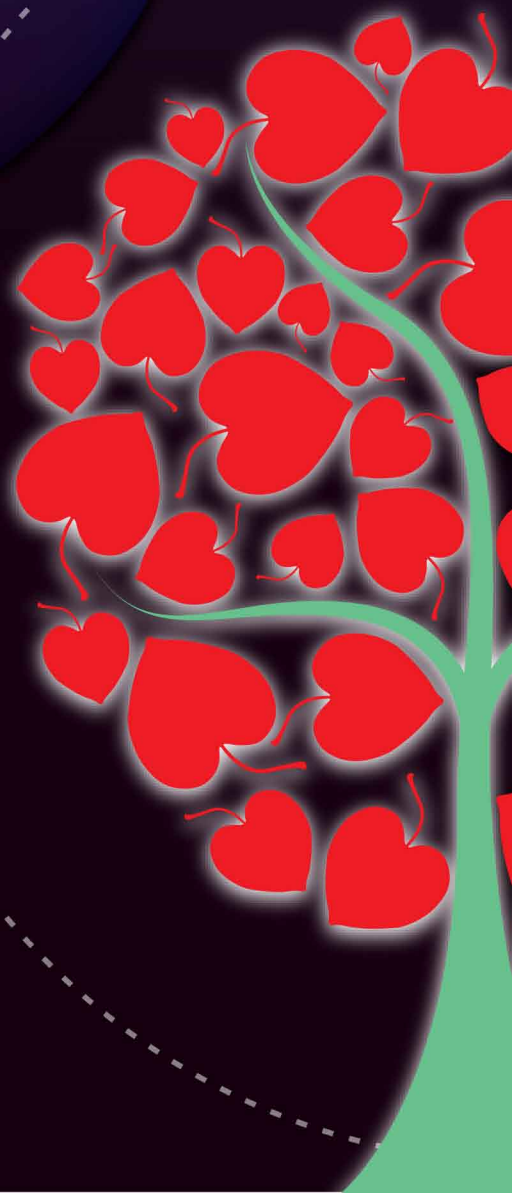

ใจดี สใจเมียม

สารานุกรมเกี่ยวกับ

ชื่อหนังสือ: สารหน้ารู้เกี่ยวกับ ธาลัสซีเมีย
บรรณาธิการ: กิตติ ต่อจรัส

จัดพิมพ์โดย: มูลนิธิกุมาร รพ.พระมงกุฎเกล้า
พิมพ์ : เมษายน 2555

จำนวนพิมพ์: 1000 เล่ม

WH170 สารหน้ารู้เกี่ยวกับธาลัสซีเมีย / บรรณาธิการ กิตติ ต่อจรัส.

ส677 กรุงเทพฯ : มูลนิธิกุมารโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า,
2555 2555.

236 หน้า : ภาพประกอบ ; 29 ซม.

ISBN 978-616-7388-35-9

1. Thalassemia. (1).กิตติ ต่อจรัส. (2). มูลนิธิกุมารโรงพยาบาล
พระมงกุฎเกล้า.

พิมพ์ที่: นำอักษรการพิมพ์
800/35-37 ซอยตระกูลสุข ถนนอโศกดินแดง กทม.10400

บรรณาธิการแถลง

สารานุกรมความรู้เกี่ยวกับธาลัสซีเมีย เป็นหนังสือที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมเผยแพร่ความรู้โรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย สำหรับผู้ป่วย ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป นักเรียน นักศึกษาและบุคลากรทางการแพทย์ โดยรวบรวมบทความจากจุลสารชมรมโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ฉบับปีที่ 14 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน พ.ค. - ส.ค. 2548 ถึงปีที่ 20 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน ก.ย. - ธ.ค. 2554 รวม 20 ฉบับ

เนื้อหาของหนังสือ ประกอบด้วย 1).ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธาลัสซีเมีย 2).ธาลัสซีเมียชนิดต่างๆ 3).การวินิจฉัย 4).การดูแลสุขภาพและการรักษาทั่วไป 5).การให้เลือดและยาขับเหล็ก 6).การปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิด 7).การวินิจฉัยก่อนคลอด และ 8).คำถามคำตอบ ผู้นิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย และคณาจารย์จากคณะแพทย์ของโรงเรียนแพทย์ต่างๆ ที่ได้สละเวลาเขียนบทความและตอบคำถามจากผู้ป่วย คณะบรรณาธิการจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เนื่องจากหนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาจำนวนมากและมีหลายแง่มุม การเลือกอ่านบางเรื่องหรือเฉพาะเรื่องความรู้ทั่วไป ชนิดของธาลัสซีเมียและการวินิจฉัยเป็นอันดับแรก จะทำให้เข้าใจเรื่องธาลัสซีเมียมากขึ้น เพราะอุบัติการณ์ของธาลัสซีเมียในประเทศไทยมีสูงมากและมีความหลากหลายในชนิดและความรุนแรงของโรคแตกต่างกันไป สำหรับในส่วนของบทสัมภาษณ์และคำถามคำตอบ เป็นสิ่งที่ควรอ่านเนื่องจากได้รวบรวมคำถามจากผู้ป่วย ผู้ปกครอง และเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคนี้ด้วย ซึ่งคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์

ความสำเร็จของหนังสือสารานุกรมความรู้เกี่ยวกับธาลัสซีเมียฉบับนี้ เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของอาจารย์ทุกท่านที่ได้เขียนบทความอันเป็นประโยชน์ และเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียตรงตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ บริษัทโนวาร์ทีส (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ตรีย เม็คคิคอด จำกัด ที่ให้การสนับสนุนการจัดทำหนังสือฯ

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์กิตติ ต่อจรัส
บรรณาธิการ

ผู้พิมพ์

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์กิติ ต่อจรัส
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงกลีบไสบ สรรพกิจ
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

นายทิพย์เกษม เมฆจรรยา
ชมรมผู้ป่วยโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย โรงพยาบาลศิริราช

นางกนกนันท์ ศรีจันทร์
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

นายแพทย์จักรกฤษณ์ เอื้อสุนทรวัฒนา
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

ดีเอกเตอร์ ธฎา พิศาลพงศ์
สถาบันวิจัยและพัฒนา องค์การเภสัชกรรม

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ดวงสิทธิ์ วัฒนการ
ภาควิชาสูติศาสตร์ - นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พลโทหญิงทิพย์ ศรีไพศาล
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ธัญชัย สุระ
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์นพตล ศิริธนารัตนกุล
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดีเอกเตอร์ นพวรรณ ภู่มาลา มอลาเลส
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

แพทย์หญิงนันทกรณ เอื้อสุนทรวัฒนา
คลินิกกุมารเวช โรงพยาบาลปิยะเวท

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปรีดา วนิชยเศรษฐกุล
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

นายแพทย์พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล

รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงพรพิมล เรืองวุฒิเลิศ
ภาควิชาสูติศาสตร์ - นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงภัทรร อิศรางกูร ณ อยุธยา
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

แพทย์หญิงเววดี เคชเทพพร
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงวรวรรณ ต้นไพจิตร
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์วินัย สุวัฒน์
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

รองศาสตราจารย์ ดีเอกเตอร์ นายแพทย์วิพร วิประภษิต
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

นายแพทย์วรวรรณ ชินพิลาศ
ศูนย์ซูพีเรีย เอ.อาร์.ที

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงวันเพ็ญ บุญประกอบ
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทัศน์ พู่เจริญ
สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดีเอกเตอร์ สุพรรณ พู่เจริญ
คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แพทย์หญิงสุพิศชา ชีรศาสตร์
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรเดช หงส์อิง
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์เสถียร สุขพนินันท์
ภาควิชาพยาธิวิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

นายแพทย์โอบจู่ ตราฐ
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

แพทย์หญิงอัจฉรา รัญธีธรรม
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

สารบัญ

การวินิจฉัย.....	1
แอลฟาธาลัสซีเมีย.....	17
เบต้าธาลัสซีเมีย.....	33
การรักษาทั่วไป.....	55
ความรู้ทั่วไปและความรู้ใหม่.....	65
การให้เลือด.....	83
ยาขับธาตุเหล็ก.....	89
สเต็มเซลล์.....	109
การวินิจฉัยก่อนคลอด.....	119
บทสัมภาษณ์.....	127
คำถามคำตอบ.....	147
สารจากเพื่อนสมาชิก-คำถามคำตอบ.....	205